

O DRONĂ CARE SĂ MĂ VREA ÎN SFÂRȘIT

DOAR PE MINE

După trei ani de la publicarea volumului *aici îmi iau dinții în spinare și adio* (Tracus Arte), volum ce a primit Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut, Robert Gabriel Elekes* revine cu un nou volum, *o dronă care să mă vrea în sfârșit doar pe mine*, ce a primit premiul Observator Universitas, în cadrul premiilor Observator cultural, acesta reprezentând alegerea studenților pentru poezie. Volumul de față se distanțează stilistic și formal față de primul. Elekes renunță la vocile și scenariile din primul volum în favoarea unei singure voci, a unei ființe singure care duce o existență haotică și care se răsfrenge pe mai multe paliere, pentru ca la sfârșitul zilei să încerce să lipească cioburile la loc cu superlipici. Dacă în volumul *aici îmi iau dinții în spinare și adio* poetul s-a jucat cu măștile și alter-egourile multiple, construindu-și poemele în jurul unui scenariu ce aduce aminte de *Bucla* lui T.O. Bobe, volum eclectic ca stil și imagini, cu influențe beat și suprarealiste, în *o dronă care să mă vrea în sfârșit doar pe mine* poetul păstrează doar vocea confesivă din *Biofilm* sau *Panopticum CFR. O dronă...* este volumul unei singure voci, care locuiește într-o zonă a anxietății, a lipsei de empatie, a încercării de acceptare a propriei identități: „Înainte eram doar frumos/ acum am ajuns să fiu eu însumi”. Volumul cuprinde două părți care susțin discursul unui eu abandonat, pentru care cea mai apropiată familie o reprezintă prietenii: *spre lidl, spre nefamilisti și plătești, te asiguri că nu ai lăsat nimic în urmă*. Poemele schițează un portret al tânărului poet: „la 33 de ani trebuie să mă dezvăț de atâtea/ încât nu mai am timp să învăț mare lucru.” sau „trăiesc ca un bărbat proaspăt divorțat/ căruia nu îi pasă dacă câștigă sau nu/ custodia copiilor săi”, „sunt personajul glichat/ care se blochează încercând să sară peste un obstacol/ și rămâne acolo tremurând și disperat.”; „trump o să-și dea seama că și viața mea e o coree de nord./ e mică, neimportantă, izolată, neputincioasă, săracă/ și eu dictatorul ei imbecil și megaloman/ care nu mai are nimic de pierdut/ și-atunci o să trimită o dronă/ care să mă vrea/ în sfârșit/ doar pe mine.”

Avem de-a face în poezia lui Elekes cu un eu scindat pe mai multe planuri și cu tentativele succesive ale acestuia de a regăsi un echilibru, de a scăpa de singurătate: „orașul/ ăsta e plin de locuințe-n care/ oamenii nu mă mai vor” sau „devine atât de dureros de evident/ că ai alienat prea mulți

oameni,/ și că ai luat prea multe decizii greșite/ anul acesta”. Primul pas în încercarea de a găsi un spațiu familiar și reconfortant este acceptarea propriei persoane, ca un prieten imaginar care l-a însoțit din copilărie: „mă am la îndemână doar pe mine/ când doare”. În poemul *eu doi (și frigul)*, eul se dedublează și hoinărește pe străzile Brașovului printre oameni, se ia de mână cu el însuși și pune stop-cadru pe câteva imagini ce schițează peisajul urban în încercarea de redare a anxietății, imaginându-și propria moarte, mimând dorința unei dispariții din peisaj, doar pentru a vedea cum ar fi lumea în absența sa. Eul este condus de sentimente contradictorii când vine vorba de propria sa persoană, când se urăște, când se acceptă resemnat, când își dorește să dispară de pe suprafața pământului, când se iubește narcisiac. Relația cu propriul sine este întreruptă de interacțiunile cu persoanele din jurul său, prietenii și familia. Poemele care au în centru familia sunt cele mai lungi din volum, poetul încercând să distragă atenția de la situațiile dramatice prin referința la nimicurile specifice situațiilor obișnuite, marcând atitudinea detașată a adultului, dublată de inocența și naivitatea copilului: „am stat cu mine sub masă/ în amurgul picioarelor/ care mirosea a șosete îndoliate/ în timp ce toți la suprafață mâncau și încercau/ să aducă morții lor în discuție.”, „în brașov blocurile nu au ieșiri/ nici spre apă, nici spre stradă/ dacă trebuie să cari un sicriu/ îl cari ca un asin catalan pe trepte-n jos/ prin casa scării (...)/ iartă-ne/ am dat cu tine de toți pereții blocului momo (...)/ este îngustă rău casa scării noastre.”. Relațiile de prietenie sunt cele care fac această zonă „postumană” să devină mai tandră ca atingerea unei scame de buric: „vreau acum să izvorască din pământ/ acea baltă de pișat de lângă antipa/ pe care ne-au arătat-o doșa și niți/ când le-am zis că facem pe noi și nu știm încotro./ unde ne-am dat drumul în zăpadă cu alți 6 sau 7 sau nu contează câți./ și eu ți-am zis că acolo e punctul zero al solidarității”, „eu adorm pe umărul lui radu/ numărându-i mătreața/ ascultându-i respirația.”

În lipsa unui superlipici care să adune cioburile unui om spart, soluția ultimă o reprezintă moartea. Poetul alege ca motto al volumului versurile melodiei lui Anohni, *Dorne Bomb me* (so, drone bomb me, drone bomb me/ blow me from the montains, and into the sea/ blow me from the

Două femei contemporane (1)

side of the mountain/ blow my head off, explode my crystal guts/ lay my purple on the grass), căci drona oferă confortul familiarității, al unui obiect care îl vrea (în sfârșit) doar pe el: „robert mamă, ce vrei să fii când te faci mare,/ și eu să răspund/ mort.”.

Cadrul în care se desfășoară periplul anxios al căutării de sine este o zonă ce se reflectă în spațiul intim al apartamentului în care locuiește: „în apartamentul meu tot frig e/ economisesc bani pentru bețiile viitoare./ casa mea este o lume consumerist-postapocaliptică-n care/ pungii de plastic/ haine de firmă, cartoane de pizza, cutii de medicamente, doze de bere/ se sfâșie între ele/ disputându-și dreptul/ de a-mi îngropa cadavrul.”. Propria-i viață, precum și lumea, e văzută printr-o lentilă (auto)ironică, poetul apelând uneori la clișee și metafore inedite pentru a sublinia ridicolul existenței cotidiene, al situațiilor mai mult sau mai puțin tragice: „ce faci cu cioburile unui om spart/ le lipești cu superlipici și sperii că/ mama nu o să-și dea seama ce ai făcut.”, „oare atunci/(...) se vor înveli în varza vieții mele

online/ și vor deveni sarmale intelectuale postumane?”; „mă holbez la soare cum se sinucide.”; „sunt suma downloadurilor mele”.

Renunțând la poemele măștilor și ale alter-egourilor, renunțând la influențele beat, dar rămânând în zona pop prin imaginile care alcătuiesc un cadru consumerist, post-materialist, adoptând un registru confesiv (auto)ironic, pe alocuri mizantrop și solipsist, volumul lui Elekes este mai bine închegat din punct de vedere stilistic decât precedentul, ceea ce demonstrează evoluția poetului, trecerea de la o zonă nesigură a poeziei eclectică, care conținea sub umbrela sa mai multe registre, la o voce unică, matură.

*Elekes Robert, *o dronă care să mă vrea în sfârșit doar pe mine*, Casa de Editură Max Blecher, Bistrița, 2018.